

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posebni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 50.

V Mariboru, dne 10. decembra 1903.

Tečaj XXXVII.

Učite se nemški!

Ljudska šola ima namen, dati učencem ono splošno izobrazbo, ki je v sedanji človeški družbi neobhodno potrebna, in na podlagi katere lahko nadaljujejo svojemu izbranemu si stanu nadaljno potrebno strokovno izobrazbo. To je pravi namen ljudske šole, ne pa, kakor nekateri nemškutarski zaslepljenci mislijo, da se v njej učijo otroci edino le nemški jezik. Ljudska šola je šola za življenje, ne pa šola za nemščino. Slovenski otroci, ki pohajajo nemške ljudske šole, zastajajo v duševni rasti, dočim Nemci napredujejo. In vsled tega so pozneje v življenju Nemci gospodarji, Slovenci pa njih hlapci in viničarji. Poglejte v okolice naših mest, kjer so ustanovljene nemške šole, če tamkaj niso bogati posestniki Nemci, a naši Slovenci so jim dninarji, viničarji in hlapci! To je blagoslov, ki jim ga prinaša nemška ljudska šola! V vseh krajih okoli naših mest pa, kjer je šola slovenska, so se ohranili slovenski kmetje na svojih posestvih!

Nekateri ljudje slepijo naše ljudstvo ter mu pravijo: »Če hočeš kaj prodati, moraš znati nemški, sicer Nemec ne bo prišel k tebi.« To so slepilne besede. Nemci pač niso tako neumni, da bi kupovali od nas zaradi znanja nemščine, ampak oni kupujejo radi dobro in v veliki množini se nahajajoče blago. Dobrega blaga in v veliki meri pa si ne pridelaš z nemščino, ampak s strokovno znanostjo!

»Pa službe ne moremo dobiti, ako ne znamo nemški!« tako jadikujejo drugi. Tudi

prazne besede! Če dekla ali hlapec znata pet jezikov, a nista dobra in poštena delavca, jih tudi Nemec ne bo maral.

Sicer pa se med Nemci ravno sedaj agitira, da naj Nemci ne sprejemajo več slovenskih delavcev in služabnikov, ampak samo nemške. »Marburgerca« ima v številki od zadnjega torka poseben članek, v katerem hujska proti tem, da bi Nemci jemali Slovence v službo in delo. Na Nemškem kroži sedaj knjižica »Huda nadloga« (t. j. slovanski delavec), v kateri se piše v istem smislu, kakor »Marburgerca«. In da iz Nemškega vsako leto trumoma izganjajo slovanske delavce vsled samega narodnega sovraštva, je znana stvar!

Učite se nemški! tako vam kličejo nemškutarski lizuni. Da, le učite se nemški, ako hočete v bodočnosti gladovati, le učite se nemški, ako hočete v boju za vsakdanji kruh nasprotnikom podleči in postati njih hlapci in sužnji. Učite se nemški, ako hočete biti tudi nadalje le podlaga tujčevi peti!

Našega razumnštva sveta naloga pa bi bila, delavskemu in služabniškemu vprašanju posvetiti več pozornosti in skrbi. Moči, katerih domovina ne potrebuje, treba bi bilo napotiti proti slovanskemu jugu in jim tam poiskati polja za delovanje. Na jugu bi naši slovanski delavci in služabniki vsled svoje večje izobraženosti imeli ugodna tla in prepogosto bi se povspenjali med neodvisne gospodarje in podjetnike. Slovanski jug, ne pa nemške pokrajine, bi naj bil cilj slovenskega izselitvenega toka!

Nemškutarska slovenščina.

»Pravični« minister Körber je nedavno v državnem zboru širokoustno trdil, da se po Spod. Štajerskem in Kranjskem slovenščina brez ovire rabi pri sodiščih. Naj torej tukaj podamo nekaj resničnih vzgledov slovenščine, kakoršno rabijo naši nemškutarski uradniki.

1. »Vi ste Savo ribali!« Kmet je bil poklican pred sodnika, ki ga osorno ogovori: »Vi ste toženi, da ste Savo ribali.« Kmet debelo pogleda in ne ve, ali je sam norec, ali se je sodniku zmešalo. »Vi ste Savo ribali!« se zadere sodnik še enkrat. Po dolgem pričkanju sta vendar dognala, da je kmet v Savi ribe lovil, pa ga je nekdo tožil, ker ni imel ribištna.

2. »Napravite trg!« Pred sodno dvorano je bilo natlačeno ljudstva. Pride nemškutarski uradnik in se zadere: »Napravite trg!« Vse ga debelo gleda in se mu smeje. On pa se grozi, da jih bo dal zapreti. Hotel je reči: »Napravite prostor!« pa mislil je na nemško: Machen's Platz — in nekje v slovnici je našel, da Platz v slovenskem pomeni tudi trg — in zrezal se je s svojo slovenščino.

3. »Vi ste bili z žandarjem debeli!« K sodniji je bila poklicana poštena županja. Sodnik jo ostro prime, rekoč: »Vi ste bili z žandarjem debeli!« Županja se prestraši in vsa obledi. »Kaj pravite, g. sodnik, tega pač ne! Kaj, če bi to slišal moj mož!« Sodnik še enkrat ponovi: »Vi ste bili z žandarjem debeli!« Žena se začne jokati in rotiti. In kaj je bilo? Enkrat je bila slabe volje in je

Listek.

Nehvaležnost se sama kaznuje.

Poslov. F. L.

(Dalje.)

»Na to sem pa res radoveden!«

»Podedoval si!«

»Beži, beži, od koga le?«

»Tako ti pokažem črno na belem. Danes mi je prinesel poštni pot to-le pismo od sodnije. V tem pismu vpraša gosposka, li ne prebiva v tej vasi neki Tomaž Karinger, sin Matije Karinger, ki ima na Dunaju nekega sorodnika z imenom Jakob Karinger.«

»Seveda! Jakob je moj stričnik. Kot majhen fant se je šel na Dunaj učiti in je bil od tega časa samo enkrat doma. Zato tudi nisem nikoli nič slišal o njem. Pravili so mi, da ima v nekem dunajskem predmestju majhno obrt.«

»Ravno tisti! Poslušaj, kaj piše oblast: Jakob Karinger, sedlarski mojster v Hernalzu, rojen v Račni vasi, je pred kratkem umrl ter zapustil vse svoje premoženje v znesku 5000 gld. v oporoki svojim sorodnikom v Račni vasi.«

»Torej je Jakob že umrl. Bog mu daj večni mir in pokoj!«

»Ker si ti edini dedič, podeduješ ti vse njegovo premoženje, ki znaša 5000 gld.«

Stari Karinger mu je ves presenečen odgovoril: »Pet tisoč goldinarjev? Moj Bog, kaj naj začnem s toliko denarjem?«

»Zaradi tega bodi le brez skrbi!« mu odgovori župan. »Mislim, da ga boš prav dobro rabil! Ker mlada s teboj tako ravnata, bi bil pač neumen, če bi lranil za njiju denar in bi si ničesar ne privoščil. Lahko si privoščiš, ako ti ne ugaja hrana, katero dobivaš, košček mesa, včasih kak kozarec dobrega vina; kadil boš dober tobak, ne pa tako mešanico kakor dosedaj. Kratkot, ti boš ta leta, katera ti je Bog prisodil živeti, v miru in brez skrbi preživel. Samo to ti povem, da pač mladima nič ne daš in tudi nič ne poveš, koliko si podedoval! Njiju tudi to nič ne briga!«

Stara prijateljica sta se še nekaj časa pogovarjala o dedščini. Ko je bil potem stari Karinger sam, je še dolgo premišljeval o teh pet tisoč goldinarjih, vendar ni pozabil zvečer izmoliti rožni venec za dušo rajnega stričnika.

Dva tedna pozneje se je peljal stari Karinger z županom v mesto k sodniji. Mlada se nista mogla dosti načuditi, ko sta videla zjutraj starega v praznični obleki stopiti iz svoje sobe. Še bolj sta se čudila, ko se je

peljal z županom na njegovem koleselju iz vasi. Od dedščine še dosedaj nista nič vedela. Posebno je nadlegovala radovednost kmetico. Šla je k županji vprašati, če ve, zakaj in kam sta se odpeljala moža. Toda dobila je odgovor: »Tega pač sama ne vem; mož mi ni nič povedal in se tudi v njegove uradne posle ne vtikam.«

Ne da bi kaj dosegla, je odšla radovedna in hinavska ženska in niti obed ji opoldne ni dišal, tako jo je mučila radovednost. Tekom popoldneva je večkrat letela na prag gledat, če se že pripeljeta moža. Toda še le v temi se je vstavil koleselj pred hišo. Stari Karinger je izstopil in nato mu je podal župan majhno, toda težko leseno škatljo, katero je nesel stari Karinger previdno v svojo sobo.

Mlada gospodinja je celi prizor opazovala skozi okno ter trepetala same radovednosti, kaj je neki v tisti škatlji. Česar ni poprej nikdar storila, danes je šla sama k njemu v sobo ter ga vprašala, ali mu naj prinese večerjo. Pri tem so njene oči švigale sem in tja po sobici, toda škatlje ni nikjer zapazila.

Stari Karinger je takoj uganil, zakaj je prišla k njemu ter se je na tihem smejal.

»Hvala ti«, ji odgovori; »v mestu sem se tako najedel pečenke, da sem še sedaj sit.«

žandarja nekaj okregala, on pa jo je zatožil po nemško, da je bila ž njim — grob — robata. Sodnik je šel gledat v slovar, kaj se pravi po slovenski »grob« in je našel, da pomeni tudi »debel«, slišal je celo, da pravijo ljudje po nemško »grobe Leinwand« debelo platno, torej je tudi županja bila z žandarjem debela.

4. »Žrebca bomo vlekli.« V neki občini so imeli volitev, katero je vodil nemškutarski komisar. Ker so se pa pri glasovanju glasovi razcepili, je modri komisar rekel: »Štíme so se razšpricale, bomo žrebca vlekli.« Mislil je na nemško »Los ziehen« — žrebat, srečkati; nekje v slovarju je enkrat našel, da »Los« pomeni v slovenskem žreb, in tako je iz žreba napravil žrebca.

Bodi za sedaj dovolj, naštetih bi se dalo takih vzgledov še več. Tako se zgodi, da nemškutarski uradnik ne razume Slovenca, Slovenec pa ne njega. In take ljudi moramo drago plačevati in ti odločujejo o naših najvažnejših zadevah.

Državni zbor.

Dunaj, 8. dec. 1903.

Čehi in Poljaki.

Kdor tega še ni sprevidel poprej, je lahko spoznal zadnji čas, da nimajo Čehi, Slovenci, Hrvati in Rusini ničesar pričakovati od Körberjeve vlade. Zdajšnja vlada stori samo to, kar ji dovolijo Nemci. To se je videlo zadnjič, ko je dr. Körber silno razžaljivo govoril v zadevi zatiranih koroških Slovencev. Zato so se pa vsi Slovani združili s Čehi proti zdajšnji vladi. Čehi so vložili brez števila nujnih predlogov, s katerimi so zabranili, da se ne sme in ne more v zbornici obravnavati o nobenem vladnem predlogu. Ko se je pretekli teden razpravljala češki nujni predlog o spremembi znanega § 14. držav. zbora in je Č h dr. Baksa govoril 4 ure deloma češki deloma v nemškem jeziku, je vstal vodja Poljakov, vitez Javorski, ter obsojal obstrukcijo Čehov. Čehi so starcu Javorskemu to hudo zamerili ter mu klicali: »Ali ste vi Slovan? Sram vas bodi!« O tej zadevi se je pozneje posvetoval poljski klub ter odobril govor svojega predsednika. To je nesreča za avstrijske Slovane, da nismo med seboj edini kakor Nemci. Poljaki podpirajo vedno vsako vlado, naj je Slovanom prijazna ali sovražna. Proti svojim sorojakom Rusinom pa postopajo ravno tako krivično, kakor Nemci proti Slovincem. — Ko se je glasovalo o nujnem predlogu Čehov zastran

spremembe § 14, se je predlog zavrgel s 134 glasovi proti 70. Z Nemci so glasovali Poljaki; v manjšini pa so ostali Čehi, Jugoslovani, Lahi in Vsenemci.

Za slovenska vseučilišča.

Čehi zahtevajo z vso vnemo ustanovitve drugega češkega vseučilišča v Brnu, (eno že imajo v Pragi, pa je prenapolnjeno); Rusini hočejo imeti rusinsko, a Slovenci slovensko in hrvatsko univerzo v Ljubljani. Jednako hočejo imeti Italijani svoje laško vseučilišče. Lahov se šteje v Avstriji med narodi, ki imajo svoje (laške) visoke šole, nekaj nad 700 000; medtem ko je Slovencev nad en milijon 300 tisoč, Rusinov nad tri milijone. A vendar je vlada Lahom že obljubila posebno laško visoko šolo, medtem ko noče nič slišati ne o slovenski, ne o rusinski ali češki univerzi. Zato so priredili dne 3. decembra t. l. slovanski visokošolci velik shod, kamor so bili povabljeni tudi vsi slovanski državni poslanci, da se zopet slovesno ponovi zahteva po ustanovitvi slovensko-hrvatske, rusinske in češke visoke šole. Shoda se je vdeležilo mnogo slovanskih državnih poslancev; le poljskega ni bilo nobenega. V imenu Slovencev je obljubil na shodu dr. Ploj, da bomo mi vedno zahtevali svoje slovensko-hrvatsko vseučilišče, isto je izjavil v imenu Čehov poslanec Vencel Hrubv in v imenu Rusinov poslanec Barvinsky. Štelo se je nad 900 vdeležencev. — Ravno to je poglobitveni vzrok, zakaj so začeli obstrukcijo Čehi, ker jim vlada neče dati obljube, da bo skrbela za ustanovitev češkega vseučilišča.

Sklep državnozbor. zasedanja.

Mnogo se je govorilo v poslanskih krogih in čitalo po listih, kaj hoče vlada napraviti z držav. zborom. Ali naj ga razpusti? To bi njej nič ne koristilo, kajti v tolikem številu pojdejo zopet v novi državni zbor češki in jugoslovanski poslanci, da lahko nadaljujejo obstrukcijo proti vladi. O tem niti govora ni, da bi se vladi dovolilo, pobirati l. 1904 davke. Zato bo skoro gotovo 13. decembra odgodila zasedanje drž. zbora ter s pomočjo § 14 dala sama sebi pravico, pobirati še nadalje davke. S pomočjo tega paragrafa bo napravila tudi novo pogodbo z Ogrsko. — Dne 15. dec. se zberejo delegacije, da dovolijo denar, ki se potrebuje za vojno in za druge skupne avstro-ogrške zadeve. Ali bo dr. Körber potem še dalje ostal na svojem mestu in še on kedaj sklical državni zbor, je pa veliko vprašanje. Seveda, nemške stranke ga bodo branile na vso moč. Toda popolno brezuspešno bi bilo sklicevati zopet državni zbor, če vlada neče ugoditi nobeni

zahtevi Čehov in drugih manjših slovanskih narodov. — V delegacijah se bo moral minister zunanjih zadev, grof Gulohovski, opravičiti o tem, da se je po smrti papeža Leona XIII. vmešaval v volitev njega naslednika in zabranil izvolitev kardinala Rampolla za novega papeža. V avstrijski delegaciji se bo brez dvoma vzdignil velik vihar proti Ogrom in se bo vprašalo, ali naj Avstrija še dovoli denarjev za ogrsko armado.

Politični ogled.

Slovensko društvo za Spodnji Štajer naznanja v obeh kranjskih dnevnikih ogorčenje nad nesramnim odgovorom, ki ga je dal načelnik deželne finančne oblasti štajerske nekemu slovenskemu uradniku, kateri je prosil, da se ga prestavi v domač kraj, namreč, da si naj gospodje Slovenci premislijo, predno sklenejo stopiti v službo pri davkarskem uradu. Slovensko društvo smatra ta drzni izrek za nečuvveno ponemčevalno uplivanje na slovenske uradnike. Istotako so celjski Slovenci v enakih javnih izjavah izrazili svojo ogorčenost nad takim nezaslišanim odgovorom. Slovensko ljudstvo si plačuje samo svoje uradnike, ne dobiva jih zastoj, zato ima tudi pravico zahtevati take uradnike, ki ga razumejo. Nemci pa ne razumejo in ne ljubijo našega slovenskega ljudstva.

Nemški deželni predsednik na Kranjskem, baron Hein, si mnogokaj upa. Zadnje nedeljo sta nemeravala predavati v Ljubljani makedonska Slovana Orlovec in Stojančev o razmerah na Makedonskem, a baron Hein jima je predavanje prepovedal. Namen predavanja je bil odlično človekoljuben, vzbuditi pri Slovincih sočutje do bednih Makedoncev ter dobiti podporo za gladne makedonske begunce v Bolgariji. Cesar sam je daroval za makedonske begunce 10.000 K. Na Kranjskem pa baron Hein usmiljenosti Slovencev do nesrečnih bratov ne pusti proste poti. Tak človek spada pač kam drugam, a ne na deželno predsedniški stolec!

Deželnozbornski mandat je odložil g. dr. Janko Brejč, ker se je preselil iz Kranjskega na Koroško. V posebnem pismu se zahvaljuje svojim volivcem okraja Kranj—Št. f. aloka—Tržič za dosedaj mu izkazano zaupanje.

General Albori, novi načelnik Bosne in Hercegovine. Uradni vojaški list je objavil te dni upokojenje generala konjice, barona Appela na njegovo lastno prošnjo, ter imeno-

Imela je že pikri odgovor na jeziku, toda premagala se je še ter vprašala: »Kaj pa ste imeli v mestu opraviti?«

»Različne osebne zadeve sem še moral urediti.«

»Mi seveda ne smemo nič o tem vedeti. Ali ste v mestu toliko nakupili, da ste rabili za to celo škatljo!«

»Da, nakupil sem različne potrebne in koristne reči.«

Žena je sprevidela, da ne izve od starega ničesar, zato ga je strupeno pogledala, zapustila sobo ter zaloputnila za seboj vrata, da se je vse streslo.

Od tega dne ni prišla mlada Karingerca iz razburjenosti. Njena radovednost je od dne do dne rastla, tako, da ni imela ne po dnevu ne po noči miru. Saj pa tudi ni bilo čuda. Dogajale so se nečuvne stvari. Stari Karinger si je dal svojo sobo na novo obeliti in poslikati. Stara, gujila tla je zamenjal z novimi, dal je okni povečati ter kupil novo ključavnico na vrata. Ako mu ni ugajala njena hrana, kupil si je v vaški gostilni kos pečenke ali si je dal opraziti kako pišče. Vsak dan je pil vino in kadil najboljši tobak, ki ga je dobil v vasi. Stari je vsak dan boljše izgledal, tako mu je prijala nova hrana.

»Ti, mož«, rekla je nekega dne žena mlarem Karingerju, vsa zelena od jeze, »meni

se zdi, da dela stari na tvoje ime dolgove. Odkod pa naj vzame denar? Takoj greš in povsod povprašaš!«

»Saj sem že to storil«, ji odgovori mož jezno. »Oče ni nikjer nič dolžan ostal. Bil bi vesel, če bi mogel vse svoje dolgove tako poplačati s svitlimi kronami kakor on.«

Žena ga je začudeno pogledala. »Kaj, s srebrom plačuješ! Kje vendar to dobi?«

»Kaj jaz vem! Če hočeš izvedeti, idi ga vprašat! Bog ve, če bi ne bilo boljše, ko bi bila ti ž njim lepše ravnala!«

»Seveda, zdaj sem vsega jaz kriva! In ti? Ti si seveda lepše ž njim ravnal!«

Mož je tiho vzel klobuk in odšel iz sobe. Tudi drugi so opazili, kako dobro živi stari Karinger. Kmalu so začeli govoriti, da je našel zaklad, katerega je s pomočjo svojega prijatelja Zarnika v mestu prodal.

To govorico sta zvedela tudi mlada Karingerja. Strašno ju je to razburilo. Zdaj sta sprevidela, kaj je imel stari v tisti škatlji; zdaj sta razumela, zakaj je stari vedno svojo sobo previdno zaklepal, ako je slučajno kam odišel.

Ko bi vsaj enkrat mogla videti, kaj je v škatlici! Gotovo več tisoč kron. Ko bi vsaj stari vsega ne porabil, da bi kot njegova dediča premalo ne podedovala!

Mlada sta imela nekega dne pogovor, v

katerem sta tuhtala, na kak način bi se pri starem zopet priljubila. Kmalu sta bila edina ter sta skovala načrt.

Od tega dne sta ravnala popolnoma drugače s starim. Zjutraj sta ga vselej prijazno pozdravila, sin ga je večkrat vprašal za svet, kako bi to ali ono v gospodarstvu naredil, kmetica mu je kuhala okusna, lahko prebavljiva jedila in ga je večkrat s sladkim glasom vprašala, kaj želi za obed.

»Saj ni treba, da bi v gostilni jedel, saj znam ravno tako dobro kuhati, kakor gostilničarka«, je dejal stari.

Stari se je delal, kakor da bi niti ne opazil spremembe v obnašanju sina in snahe. Kar se mu je ponudilo, je vzel svetoval, če ga je kedo vprašal za svet; drugače je pa bil jako malobeseden posebno pa tedaj, če je kateri napletel govor na njegove denarje. K večjemu je odgovoril: »A kaj, ljudje hočejo več vedeti kakor jaz. Pustita jih naj govorijo.« S tem je bil navadno pogovor končan in snahe je imela zopet vzrok jeziti se nad »trdoglavo hinavščino« starega. Seveda javno svoje jeze kazati si ni upala, ker se je bala, da izgubi bogato dedščino.

(Dalje prihodnjic.)

vanje feldcajmajstra barona Alborija poveljnikom 15. voja in načelnikom deželne vlade za Bosno in Hercegovino in imenovanje feldcajmajstra Horsetzkyja poveljnikom 1. voja. Pri tej priliki je cesar izdal baronu Appelu lastnoročno pismo, v katerem se spominja njegovega izvrstnega službovanja v vojni in v miru ter obžaluje njegov odstop od sedanjega mesta. Objednem mu je podelil cesar brilante k Marije Terezijevemu vojaškemu redu. O Alboriju gre glas, da je zelo blagega srca. —

Dopisi.

Sv. Ilj v Slov. gor. (Naša mladeniška zveza.) Da se v javnosti ne bode mislilo, da šentiljski mladenci dremljemo, hočemo vam, dragi čitatelji, poročati o delovanju naše »Mladeniške zveze«. Ni sicer naša navada, obešati vsako malenkost na veliki zvon, a vendar mislimo, da bode širše kroge zanimalo, da tukajšnji obmejni mladenci delujemo za uresničenje naših vzvišenih idealov. Za geslo si je »Zveza« po svojem ustanovitelju č. g. Roškarju izbrala: »Bog in narod!«. S temi besedami se pozdravljamo, po teh besedah pa tudi delujemo. Žalibog, da nam je usoda vzela iz naše sredine dušnega duhovnega voditelja, gorečega narodnega prvobornika č. g. Roškarja, ki so bili prestavljeni k Sv. Barbari v Haloze. Toda dobili smo zopet navdušenega narodnega kaplana č. g. Ravterja. Poučni »Zvezini« shodi so se vršili do sedaj navadno vsak mesec, včasih celo dvakrat. Od sedaj naprej pa se bodo predavanja vršila redno vsako prvo nedeljo v mesecu, h katerim shodom prijazno vabimo vse tovariše, domače pa tudi sosedne. — V nedeljo, dne 25. okt. smo se zbrali mladenci v Čitalnici ter smo na predlog voditelja imenovali enoglasno č. g. Roškarja častnim članom »Zveze«. Mladenci so z burnim odobravanjem sprejeli utemeljevanja voditeljeva. Na tem shodu smo volili tudi novo vodstvo. Na predlog vodje Ž. se je vodstvo sledeče sestavilo: voditelj And. Marko, tajnik Franc Žek, blagajnik Drag. Muršec. Ker pa je novi vodja Marko bil na potu domov od nekega nemčurja napaden in težko poškodovan, je odložil vodstvo. Zato se je vršila v nedeljo, dne 8. listopada dopolnilna volitev 4 člana vodstva in voditelja. Voditeljstvo se je zopet poverilo prejšnjemu vodju Žebotu. Ta dan smo tudi ogledovali od Cirilove tiskarne kaj krasno izdelano diplomu našega g. častnega člana. — Naš vrlo delujoči in vneti naš tajnik nam je prečital dnevni red in povedal, kako da smo delovali in kako moramo z naprej delovati. Voditelj pa nam je razlagal naš opravilnik; že ozdraveli tovariš Andrej pa nam je prečital došlo zahvalno pismo č. g. Roškarja. Naj omenim le ta stavek iz pisma: »Vaše geslo »Bog in narod« bodita Vam dve svetli zvezdi-vodnici, po katerih se ravnjate meni v čast, Vam pa v častno in večno srečo!« — Dal Bog! Nato pa je vodja na šaljivi način predaval o predmetu: »nemškutarji«; to predavanje se bode prihodnjič zopet nadaljevalo. Ta prizor je vzbudil toliko smeha, da je predavatelj moral večkrat prenehati. Ko je n. pr. rekel, da nemškutarjevi možgani tehtajo okoli 200 gr manj kot narodnega Slovence; da ima nemškutar drugačne luknjice na nosu in mu zato vse slovensko smrdi, ima drugačna ušesa, ker ga razburi slovenska beseda, posebno pa pesem itd., tedaj se je marsikateri držal kar za trebuh vsled smeha. Nato so vstopili v zborovalno sobo naš vneti duhovni voditelj č. g. Ravter. Mladenci smo jih burno pozdravili z »živijo«-klici. V prepričevalnih besedah so nam nato slikali, kako bode naše delovanje, da bode isto imelo kaj vspeha. Navduševali so nas za bralno društvo, dobre časnike in za natančno izvajanje »Zvezinega« gesla »Bog in narod!« Končali so: »Delujte neumorno z Bogom za mili narod naš in prelepo našo domovino!« Ta zares krasen

govor je naredil na mladenci mogočen vtis. Nato se je otvorila debata o raznih važnih predmetih; vodja naznani n. pr. da je razpisana do prihodnjega shoda nagrada tistemu, ki bode najbolje rešil uganko: Čemu bi najbolje služil nemškutar? in pa: Kdaj se nemškutar spreobrne? V živahnih razgovorih o našem prihodnjem delovanju nas je že dohitel mrak. — Vsem tovarišem, domačim in daljnim, želimo vesele božične praznike in nad vse srečno novo leto. — Šentiljski.

Sv. Lenart v Slov. gor. (Klepček klub) Kaj ne da, gospod urednik, me začudeno gledate, da ima današnji dopis se tako glaseč naslov, pa kar je, to je. Saj veste, da svet dandanes napreduje in, kaj ne bi tudi naši nemčurji. Da napredujejo, to so najprej pokazali pri polomu slavne »voršuskase«, ko so beračili za pomoč med prizadetimi Slovenci in to od zadnjega škrica do slavnega očka župana. Posilnimec je ponižno prosil Slovence, to je nemčurski napredek! Vsled tega so jim prevelikodušni Slovenci pomagali zopet na noge ter jim darovali od vloženih denarjev 25 %. Mislili so si nemara, da bo nemški moloh sedaj miroval. Toda varali smo se, prvo svojo zahvalo so pokazali, kakor znano, na mladeniškem shodu, kjer je brezolikhana tržka druhal ob pasivni asistenci dveh policajev žalila slovensko zastavo in slovenske mladenci. In sedaj, ko so začeli že malo krepkeje dihati, so si ustanovili takozvani »klepček klub«, katerega vodstvo je priredilo minolega mesca plesni venček ter namenilo morebitni dobiček »Sülmarki«, v zahvalo od Slovencev jim storjeno uslugo. — Klepček klub je društvo, kojega ud mora vedno pri sebi imeti dvakrajcarski nožek, drugače zapade kazni. Kaj ne da, gliha vkup štriha? Ni nam znano, ali je veselica vrgla kaj dobička »Sülmarki« ali ne, dovolj pa nam je, da vemo, kje se je ta izzivajoča veselica vršila ter kdo se je je udeležil. Seveda je dal g. Sarneck svoje po vsenemški ozaljšane prostore vporabo, trgovec in župan Sedminek je bil s svojo osebo navzoč, nadalje trgovec Papt s svojim varovancem večnim letovičarjem. Pa naj bi že bilo tako ali drugače, mi bi ne imeli toliko nasproti, ako bi nas ne bi vznemirjevala misel, od koga se živijo vsi ti in drugi udeleženci, kateri se udeležujejo veselic, katere so naperjene v podporo istega društva, katero ima nalogo ugonobiti zadnjega slovenskega kmeta. Pač nam more odgovoriti še najbolj narodnozaspna mamica, da od Slovencev. Da, od nas Slovencev, da, mi jim polnimo žepe ter si brusimo meč, s katerim nas bodo ugonobili. Ali še nam niso dovolj jasno pokazali pri raznih naših shodih ter dan na dan, da bi nas radi v žlici vode utopili, razven tedaj, kadar jih z denarjem zalagamo?

Rojaki, bodi nam vedno v spominu oni usodepolni dan, ko so nemčurski trgovci in gostilničarji klical ogenj in žveplo na našo mladino, ne pozabimo, da je hotel trgovec Sedminek s svojimi petimi »fajerberji« kropiti našo mladino in naše kmete! Slovenci! Našega kruha siti nemčurji so nam napovedali odločilen boj, kateri pa ne bo samo odločilen za tukajšnji trg, ampak za cele Slovenske gorice! Slovenci, stojmo na straži, branimo se!

Od Sv. Benedikta v Slov. goricah. († Fric Fekonja) V soboto, dne 5 dec. smo tukaj spremili k zadnjemu počitku Frica Fekonja, gostilničarja pri Sv. Treh kraljih. Še komaj 29 let star je moral dati slovo svetu; smrt ga je po kratki bolezni presadila nenačoma v večni vrt. Marsikoga je pretresla žalostna ta novica, zakaj rajnega »Frideka« smo vsi radi imeli. Bil je pokojni že kot mladenci navdušen narodnjak, ki je ljubil lepo petje ter je izvrstno sodeloval pri mnogih gledaliških predstavah. Pri vojakah se je tudi odlikoval, bil je četovodja. Marsikdaj je s ponosom povdarjal, posebno nasproti takim, ki so nemščino hvalili čez vse, svoj materni jezik pa zaničevali: »Ko sem prišel k vojakom, skoraj nič nisem znal nemški, pa sem

vendar hitro napredoval. Slovenec se hitro nauči nemščine, če mu je treba.« Prišedši od vojakov se je oženil in prevzel od očeta posestvo in gostilno pri Sv. Treh kraljih. Bil je radi svojega veselega značaja, rodoljubnosti, poštenosti pa tudi odločnosti obče priljubljen. Nemčurjem in pristašem »Štajerca« je bil odločen nasprotnik. Letos si je dal lepo slikati svojo gostilno in olepsati z raznimi slovenskimi napismi. Pri prenovljenju cerkve Sv. Treh kraljev je tudi vrlo pomagal. Sploh je bil prijatelj in podpiratelj vsake dobre stvari. Zato je na dan pogreba marsikdo vzdihnil: »Škoda za našega Frideka!«

Njegovega pogreba se je vkljub slabemu vremenu udeležilo obilo znancev in prijateljev. Na pokopališču so mu naši pevci zapeli ganljivo, v srce segajočo nagrobnico. — Dragi Fric! Počivaj sladko v zemlji slovenski, katero si iskreno ljubil v življenju! Ohranimo te v vednem najboljšem spominu in ti kličemo z nagrobnico:

Prijatelj dragi, blagor ti!
Boga si ljubil in Marijo,
Sovražil greha hudobijo.
Zato zaupamo, da v Bogu
Raduješ se v nebeškem krogu,
Saj svojih Bog ne zapusti.
Prijatelj dragi, blagor ti!

Št. Janž na Drav. polju. (Razno) Dne 15. listopada smo obhajali pri podružnici Sv. Marjete blagoslovljenje šolskega poslopja, ker se je dosedanja enorazrednica razširila v dvorazrednico. Preč. g. župnik je v imenovani podružnici razložil pomen slavnosti ter posebno povdarjal korist, ki jo bo imela zlasti mladina od šole, pa tudi vsodbujal stariše, naj podpirajo učiteljstvo v njihovem težkem delovanju, da bo šola dosegla svoj namen. Po dokončanem cerkvenem obredu je nekatere goste povabila gostoljubna nadučiteljeva hiša na svoj dom, kjer smo se pri običajnih zdravicah seveda tudi spominjali prvega zaščitnika šole, presvitl. cesarja, nakar se je navdušeno zapela cesarska pesem. — Teden pozneje pa smo obhajali drugo slovesnost v farni cerkvi, ko je bilo v Marijino družbo sprejetih nad 40 deklet. Pri tej priliki je imel č. g. Ivan Rožman, kaplan hajdinski, prelep cerkveni nagovor, za kar mu bode tem potom izrečena najsrčnejša zahvala. Če Bog da, bomo v kratkem zopet imeli enako slovesnost, ko bodo v imenovano družbo sprejeti mladenci, katerih se je oglašilo že precejšno število. Bog daj stanovitnost in svoj blagoslov! — Dne 29. listopada je g. potov. učitelj Jelovšek v obilnem številu zbranim gospodarjem razlagal, kako si naj zboljšajo svoje domače gospodarstvo zlasti v svinjereji, da bodo doma prišli do boljšega plemena, na trgu pa lažje spravili v denar. — O našem bralnem in tamburaškem društvu pa povem kaj prihodnjič!

Zdole pri Kozjem. (Nekaj črtic iz letne kronike 1903.) Dospeli in prijadrili smo srečno, hvala Bogu, blizu konca leta 1903; le nekaj dni še imamo in nastopili bodemo novo leto 1904. Toraj ob koncu leta smo. Ozrimo se še enkrat nazaj in pogledjmo nekoliko letno kroniko, po stari hvalevredni navadi in zabeležimo vse glavne podatke, kateri se tičejo gospodarstva in kmetijstva, ker to je že itak naša prva dolžnost. Evo vam toraj, dragi kmetovalci, nekaj bilježk iz našega kraja. Ozimna setev nam je prav bogato obrodila, posebno pšenica, ječmen in rž, česar je posebno naš kmetič vesel, ker so mu mlatiči obilno drobnega zrnja namlatili in slame pripravili za dolgo in hudo prerokovano zimo. Spomladna setev, koruza, krompir, fižol in oves, so tudi polovico več od lani obrodili čvrstega zrnja. Še tudi letna žetev, ajda nam je prav dobro obrodila, akoravno jo je suho avgustovo vreme v rasti nekoliko zadržalo. Sadja: hrušek, jabolk, sliv itd. je bilo po nekaterih krajih dovolj, po drugih pa skoraj nič. Orehov srednje, kostanjev dovolj. Zelja, repe in korenja tudi zadosti. Listja in drv je dobil le količkaj skrbni gospodar dovolj za dolgo pričakovano zimo. Vinska trta, ta je gospodarica vseh

veselo ukajočih ljudi; pa tudi ponos in dika skrbnega vinorejca. Samo, Bogu bodi potoženo, trtna uš jo hoče popolnoma uničiti. Pa naš skrbni vinorejca se ji pridno postavlja v bran z vso silo in ji napoveduje vojsko. Prav mnogo upostošenih in uničenih vinogradov je že v našem okraju prav lepo prenovljenih in okinčanih z novo, ameriškansko trto, ki prav bujno raste in uspeva. V kratkem, tako vsaj upamo, bodo vse naše Zdolske gorice zopet zasajene z zlahno vinsko trto in dobile zopet nekdanjo novo in veselo lice. Zopet se bode glasila tista vesela Slomšekova pesmica, ki pravi: »Konjički skrebljajo, — ker voz'jo težko — in vince peljajo, — k'je močno sladko.« Mnogo se je poročalo po časopisih o raznih uimah, posebno o ledenem biču, a hvala Bogu, pri nas tega ni bilo, le samo enkrat se je bil nekoliko prikazal, skoraj brez vse škode. Letos je bilo za naš že itak ubogi kraj prav mirno in prijetno leto, kar že davno ne tako. Bogu bodi hvala! Letošnjega vina ni Bog ve koliko, a kolikor ga je, je prava vinska kapljica, da že davno ni bilo take. Ljubi kmetič, zdaj sva nekoliko pregledala letno kroniko za 1903 in jo štejeva za prav dobro in mirno. — Vsem vrlim katoliško-narodnim kmetovalcem želim vesele božične praznike in srečno novo leto 1904!

Z d o l s k i.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Političen shod v Jarenini. V nedeljo, dne 13. decembra po večernicah bo poročal naš deželni poslanec R o š k a r o deželnem zboru v prostorih nekdanje Krambergerjeve gostilne zdaj Ornogove hiše. Pridite, Jareninčani, v obilnem številu poslušat vrlega kmečkega govornika! Povedal vam bo, kaj je storil za vas. V Jarenini še g. Roškar ni govoril, zato še ne poznate njegovega imenitnega nastopa. Sploh se bo pa na shodu še govorilo o drugih rečeh, posebno o krivicah, ki se ravno gode vinogradnikom. G. Thaler, vam že znani govornik, bo poročal o teh rečeh in te krivice primerno ožigosal. Nastopiti moramo in povedati gospodi, da ne bodo z nami delali, kakor se jim ljubi. Na vsak način bo shod velezanimiv. Zato naj ne ostane v nedeljo popoldne nihče doma!

Iz pošte. V pokoj je stopil gosp. Rok K o n č n i k, poštar v Rogački Slatini.

Poročil se je v Celju gospod E k a r, urednik »Domovine«, z gospodično A n o D o b e r š e k.

Pridobivajmo »Slov. Gospodarju« in »Našemu Domu« nove naročnike! Leto se nagiba h koncu, treba je, da gremo na delo, da bo z novim letom mnogo večje število naših listov zahajalo med ljudstvo kakor v starem. Še mnogo je krajev po Južnem Štajerskem, kjer sta naša lista kaj slabo razširjena. Če se za ničvrednega ptujškega luterana, »Štajerca«, skoraj v vsaki župniji dobi kaka baraba, ki ga ljudem priporoča in vsiljuje, zakaj bi se naj dobri ljudje ne pobrigali malce h koncu leta, da se pridobite tiste svoje sosedje za naše liste, kateri se dosedaj niso ničesar brali. Poglejmo torej vsak po svojem kraju, koga bi se še dalo pridobiti, da si naroči »Slov. Gospodarja«, ali vsaj »Naš Dom«. Časi so resni; slabo berilo je več ali manj že povsod razširjeno, zlasti pa tam, kjer so voditelji ljudstva roke križem držali, ko je začel izhajati in se širiti ptujski »Štajerca«. Vsaka zavedna slovenska hiša imej svoj slovenski list: »Slov. Gospodarja« ali »Naš Dom«. Čim bolj bodo naši ljudje vsepovsod prebirali naše dobre časopise, tembolj se bode vzbujala narodna zavest. Na delo torej rodoljubi, ki v resnici gorite za naš napredek, na delo vrli kmečki možje, ki ste prepričani o imenitnosti branja dobrih

časnikov, na delo naši mladeniči, naša dekleta po vseh krajih naše domovine: združimo svoje moči in storimo vse, da bo po novem letu v sleherni pošteno slovensko hišo zahajal »Slov. Gospodar« in »Naš Dom«. V združitvi je naša moč, v združenem neumornem narodnem delu je naša rešitev!

Mariborske novice. Danes teden popoldne se je ponesrečil hlapec Franc Lepenik. Zlomilo se je kolo pri vozu, na katerem je sedel ter je padel tako nesrečno raz voz, da si je zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico. — Med otroci razsaja škrlatica. Oblast je že zaprla več razredov na tukajšnji dekliški šoli. Od 1. novembra so že umrli trije otroci na škrlatici. Svetujemo vsem starišem, da pri sumljivi boleznij takoj pokličejo zdravnika, ker je zamolčanje te bolezni kaznivo.

Sv. Lenart v Slov. gor. Pišejo nam: Slovencem priporočamo, da svoje potrebščine nakupujejo v narodni trgovini Lončarec & Havelka in da obiskujejo, kadar je potreba narodno Poličevo gostilno. — Naš okraj in zastop je priredil premiranje živine v dvorišču nasprotnega nam gostilničarja, čemur so se zavedni Slovenci zelo čudili!

Črešnjovski Kresnik je v jamo padel. Izrazil se je ob priliki neke obravnave razžaljivo o dokaznih predlogih g. dr. V. Serneca. Nemara si je mislil, mi očka Kresnik se moramo vendar malo postaviti! Pa dr. Sernec mu je takoj korajžo pošteno odkupil. Vložil je tožbo zoper Kresnika zaradi razžaljenja časti, in glej, Kresnik je prosil sedaj prav ljubeznjivo gosp. dr. Serneca za odpusčenje, prevzel vse sodne stroške ter še ima odrajtati 10 K za našo dijaško kuhinjo. Očka Kresnik, le pohlevni in mirni bodite proti Slovencem, ti nasproti Vam ne poznajo več nobene šale, ker ste zapustili slovensko zastavo!

Vinogradniške vesti. Na sumu, da so okužene po trtni uši, so sledeči kraji: V sodnijskem okraju Maribor: občini Selnica ob Muri in Ciršak; v sodnijskem okraju Slov. Bistrica: občina Spod. Loznica; v sodnijskem okraju Sv. Lenart v Slov. gor. občine: Sv. Benedikt, Sv. Trojica, Srednji Gasteraj, Spod. Gasteraj, Kremberg, Ledinek, Malna, Ihova, Osek, Zg. Ročica, Zg. Žerjavci, Sp. Žerjavci, Žitence, Žitce, Dervanje in Trotkova. Prepovedano je torej iz imenovanih krajev izvažati trte in rastline, ki so znane, da se jih prime trtna uš.

Prememba posesti. Govori se, da je kupil red Marijinih bratov iz Gradca Kupljenovo in Rantaševo posestvo v Seliščih pri Št. Juriju ob Ščavnici ter misli tam graditi šolo in samostan.

Ptujske novice. Umrl je 2. t. m. v 89 letu Jakob Kolarič, hlapec pri vinotrzcu Kajzerju. Bil je star veteran, ki je še celo služil pod cesarjem Ferdinandom. — V bližini dravskega mosta je zdrknilo 5. t. mes. po noči v Dravo kopaljšče. Nekoliko metrov višje nad kopaljščem se je zasulo obrežje in brežne utrdbe. Isto noč je deloma utonil mlin g. Kukoveca.

Moškajnci pri Ptuj. Dne 30. m. m. je povozil brzovlak med Moškajnci in Ormožem železniškega čuvaja J. Brumen. Kolo ga je ravno črez sredo prerezalo.

Breg pri Ptuj. Ko so nemškutarji na Bregu zvedeli, da bodo tudi Hajdinčani šli častit v Ptuj sv. Viktorina, tedaj so dobili korajžo ter so z navdušenjem sklenili, da preprečijo procesijo. In res pride proti Bregu procesija iz Hajdine! Sedaj bo! Nemškutarji pridejo ven in nastalo bo vpitje, vik, krik, hrušč in trušč... Ah kaj še! Nemškutar je bojazljivec! Gostobesednim nemškutarjem na Bregu je upadel pogum, ko so videli številno procesijo, in tiho so se poskrili v svoje lučnje. Slovenska procesija pa je šla mirno skozi Breg v Ptuj!

Ivano Bratuša so izpustili te dni iz novomeške ječe, kjer je bila zaprta zaradi potepanja!

Celjske novice. Celjski »Sokol« si na-

merava ustanoviti knjižnico, namenjeno svogemu sokolskemu naraščanju. — Vsled dolgotrajnega deževja in ker se je začel tajati sneg v solčavskih planinah, začela je rasti Savinja tako močno, da je dosegla v ponedeljek 270 m. Pri zadnji veliki povodnji je znašala visočina vode 3 m. Nevarnost je velika, ker bo voda gotovo še narastla. — Celjsko pevsko društvo vprizori dne 13. dec. v dvorani Narod. doma v Celju veseloigro v IV. oddelkih »Valvasorjev trg št. 15.«

Celjske porotne obravnave. Vsem našim cenj. bralcem je še gotovo v spominu veliki požar v Slovenjgradcu. Najprej so obdolžili posestnico Heleno Požgano, da je zažgala vsled nepazljivosti svojo hišo. Toda pri sodnji se je dokazala njena nedolžnost. Potem so začeli sumiti čevljarja Franca Robnik, ki je stal zaradi tega minoli teden v sredo pred porotniki. Obdolžen je bil tudi goljufige, ker se je za večjo svoto zavaroval proti požaru, kakor je v istini znašalo njegovo posestvo. Porotniki so vprašanje, ali je toženec kriv požiga, zanikali, vprašanje ali je kriv goljufige, pa potrdili. Robnik je bil zato obsojen na 18 mesecev težke ječe. — Minuli petek je stal pred porotniki cigan, ki se imenuje Alojzij Mayer, tudi Gottlieb Krebs in Engelbert Herzenberger. Bil je že večkrat kaznovan zaradi tatvine in uboja. Po prestani zadnji kazni je kradel v okolici Zidanega mosta, kjer sta ga tudi v nekem gozdu v Pilštajnu orožnika zasačila. Pri tem je nastal boj, v katerem je bil eden orožnik precej ranjen. Čez par dni so ga kmetje vjeli ter je bil pri tem ustreljen v hrbet, predno se je vdal. Pri sodišču je vse trdovratno tajil. Obsojen je bil na 7 let ječe.

Teharje pri Celju. V soboto, dne 7. dec. je umrl vsled pljučnice vrl narodnjak in občinski odbornik, posestnik Janez Pišek v 45 letu svoje starosti. N. v m. p.!

V zadevi otvoritve okrajnega glavarstva konjiškega smo že objavili svoje opombe, katere nam treba nekoliko spopolniti, oziroma popraviti. Oficielni nagovor cesarskega namestnika je bil popolnoma nemški, čeprav je bilo mnogo županov navzočih, ki ne razumejo tega jezika. Iz Gradca se nam zatrjuje, da si je dal grof Clary pač napisati par slovenskih stavkov, in iz Konjic izvemmo, da mu je ondotni okrajni glavar delal celo naglase na posamezne besede, a v odločilnem trenutku slovenskih stavkov ni bilo na svetlo! Tudi prevel ni nihče nemškega govora namestnikovega na slovenski. Pri predstavi županov je bil tolmač taistih loški župan Possek, čeprav ni najstarejši župan, niti so ga slovenski župani v to pooblastili. Cesarski namestnik tudi sedaj ni izgovoril slovenske besede, le ko je odgovarjal na neko slovensko interpelacijo, katero je prestavil g. Possek, zatrjujejo nekateri, da so slišali par slovenskemu jeziku podobnih besed. Toda tudi to je neverjetno, ker grof Clary še zmeraj ne zna slovenski, a na nepričakovano interpelacijo gotovo ni bil pripravljen. Zavedni narodni župani so bili v istini ozvoljeni zaradi nemškega značaja otvoritve in kakor se nam zatrjuje iz konjiškega okraja, bodo svoji nevolji dali na posebnem političnem shodu izraza!

Iz Podsrede. Tako čisto narodnih trgov, kakor je stara Podsreda, je pač malo, o tem sem se prepričal, ko sem pretekli mesec skozi potoval. Povsod čisti slovenski živelj, na pošti dvojezični napis in že star dvojezični pečat, izključno le slovenska govorica; to vpliva jako prijetno in z zadovoljstvom na tujčevo slovensko srce. V narodnem oziru je Podsreda v resnici taka, kakoršne sl želimo vse trge in mesta na Slovenskem. — Popotnik.

Planina na Štajerskem. Tukaj je odprl minoli mesec svojo trgovino naš rojak in vrl narodnjak Mihael Jazbinšek. Dika celega trga je lep slovenski napis, ki se blišči nad trgovino. Slovenci! iz trga in okolice, zdaj pa le k njemu kupovat, kajti blago ima pošteno in po nizki ceni. Držite se gesla: Svoji k svojim!

Amerikansko sadje preplavlja vse trge po Evropi. Minoli mesec je došel iz New Yorka parnik »Main«, ki je prepeljal 22 929 sodov in 1540 zabojev jabolk. Naši kmetje se pa tako malo brigajo za sadje-rejstvo. Koliko denarja bi dobili za sadje, kateri zdaj gre v tuje dežele!

Iz Brezic se nam poroča, da je Sava jako narastla ter preplavila na nekaterih krajih v nižavi njive in travnike. Tudi je podjedla obrežje ter odnesla precej rodovitne zemlje.

Novice iz Amerike. Poročil se je v Newburgu Franc Podlesnik iz Radeč pri Zidanem mostu z gđ. Tončiko Volčansko s Štajerskega. — V Maridge Pa. je ponesrečil Josip Tenovnik, 27 let star, doma iz Gračnic na Sp. Štajerskem. Padel je znak, kakih 7 čevljev globoko in si zlomil tilnik.

Svarilo pred izseljevanjem. V kratkem se bo vabilo poljedelske delavce v Jukatán v Meksiko. Notranje ministrstvo svari, izseljevati se tja, ker je podnebje ondi silno nezdravo in letos ondi posebno hudo divja rumena mrzlica.

Cerkvene stvari.

Imenovan je kn. šk. rač. revidentom č. g. Franc S. Špindler.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Kapela pri Brezicah 680 K, Artiče 40 K, Gornjigrad 27 52 K, Luče 15 50 K, Novastifta pri Gornjemgradu 6 76 K, Ljubno 22 67 K, Sv. Jernej pri Konjicah 65 K, Sv. Križ pri Slatini 41 31 K, Kamnica 20 K, Središče 25 86 K, stolna cerkev v Mariboru 34 40 K, Loka 9 13 K.

Spremembe pri č. oo. misijonarjih. Č. g. Franc Kitak je premeščen od Sv. Jožefa pri Mariboru kot »Director missionum« k Sv. Jožefu v Celji.

Spremembe v minoritskem redu. Č. g. P. Karol Belšak ostane na Dunaju in č. g. P. Alfonz Svet ostane v Ptuju.

Sv. misijon se je obhajal pri sv. Križu na Murskem polju od 29. nov. do 6. dec. Vodili so ga oo. jezuiti Vrhovec, Žužek in Kunstl. Kot uvod v misijon se je vršila lepa slovesnost: Veleč. g. duh. svetovalec in dekan ljutomerski Martin Jurkovič so kanonično vpljali nadbratovščino sv. rožnega venca in blagoslovili krasne kipe Srca Jezusovega in Marijinega ter so v ginljivem govoru izročili misijon varstvu najsvetejših Src. Vkljub slabemu vremenu — polje je bilo vse preplavljeno — so verniki trumoma prihajali, da bi poslušali zanimive govore. Sv. obhajilo je prejelo čez 3000 oseb. Srčna hvala gre domačemu župniku g. Weixlu, ki so vse to oskrbeli, gg. misijonarjem in tudi sosednim gg. duhovnikom, ki so požrtvovalno pomagali. V imenu vseh faranov so svojo zahvalo osebno izrazili vrli župani ob sklepu svetega misijona.

Društvena poročila.

Gledališka predstava v Mariboru. Slovanska čitalnica uprizori v nedeljo, dne 13. decembra 1903 v veliki dvorani Narodnega doma burko s petjem v treh dejanjih: »Tat v mlinu«. Začetek je ob 8. zvečer.

Občni zbor „Slovanske Čitalnice“ v Mariboru se vrši v nedeljo, dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih Čitalnice. Na dnevnem redu je: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo odborovo. 3. Volit. novega odbora. 4. Slučajnosti.

Miklavžev večer v Mariboru je priredilo, kakor smo poročali, zadnjo nedeljo bralno in pevsko društvo »Maribor«. Da so ti večeri priljubljeni, pokazalo se je tudi letos, ko je bila dvorana občinstva natlačeno polna. Najprej se je vprizorila veseloigra »Dva zeta«. Igrali so društveni diletantje, ki so izvajali svoje vloge z obče priznano dovršenostjo. Žal, da ni igra sama na sebi posebno lepa. Zatem je nastopil Miklavž, ki je prav pristržno pozdravil vse otroke, male in velike.

Pohvalil je tiste, ki so vedno spolnjevali svoje narodne dolžnosti, ostro je pa grajal tiste, ki se sramujejo slovenski govoriti. S krobačem in škorpionom pa je žugal tistim, ki svoje otroke tako vzgajajo, da so postali poturice. Posebno zahvalo je prinesel onim gospem, gospodičinam in gospodom, ki so priredili dne 7. junija t. l. tako lepo narodno svečanost. Pozival pa jih je ob enem, da bi še večkrat priredili take slavnosti in darovi ne bodo izostali. Obljubil nam je, da nam prestavi vse uradnike, ki živijo v prognanstvu na Gor. Štajerskem in Kranjskem, zopet nazaj med nas. Povedal je tudi, da so mariborski Slovenci prosili za slovensko ljudsko šolo. To pa naj sami zahtevamo, saj imamo 40 otrok in občina nam jo po postavi mora dati. Tako nas je poučil Miklavž. Obljubil je, da nam prinese več narodnega ponosa in požrtvovalnosti, katerega nam posebno primanjkuje. Sklenil je z besedami: »Ako boste složni pri narodnem delu, stal bom vedno ob Vaši strani ter Vas vodil do popolne slavne zmage!« Potem je začel deliti darove za male in velike otroke, kar je vzbujalo pri nekaterih darovih mnogo smeha, posebno ker je razdelil veliko šib. Vsem bode ostal ta večer nepozabljiv, posebno tistim, katerih se je spomnil ter jim kaj lepega prinesel.

Zgodovinsko društvo želi ustanoviti v Mariboru svoj muzej ter pozivlje vse narodnjake, naj kolikor mnogoče podpirajo to podjetje. Nemci so minoli teden otvorili nemški muzej, kjer se bodo bahali z zgodovinskimi predmeti, katere so našli na slovenski zemlji. Tako nam privandrani Nemci jemljejo vero, narodnost in zgodovino. V očigled temu prosi slovensko »Zgodovinsko društvo« naj se naznani društvu v Mariboru vsak slučaj, ki bi spadal v njegovo področje ter prosi, da bi se mu poslale stare reči, ki so zgodovinskega pomena.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Č.žek Jožef, dekan 20 K, Goričan Ivan, kaplan 2 K, dr. Vovšek Franc, c. kr. višje deželno-sodni svetnik 20 K, dr. Jurtela 20 K, Fröblich, učiteljica 10 K, dr. Medved, profesor 10 K, Klub 40 K, Vraz Anton, župnik 3 K, Škamlec, kaplan 2 K, Kavčič Matija, trgovec 5 K, J. L., nadžupnik 100 K, J. L. in Neimenovani 5 K, Korošec 3 K, Frangeš, župnik 10 K, Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah 60 K, Gabere, dekan 20 K, Šelih, župnik 10 K, Janežič Rud., spiritual 5 K, dr. Lemež 10 K, Dufek 5 K, Neimenovan 1 18 K, Meško, župnik 10 K, Zupanič iz Jarenine krompir in zelje, Hirti, župnik krompir in repo. Tisočero Bog plati vsem blagim prijateljem učeče mladine!

Kat. izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru so darovali za društveno zastavo: č. g. superior Val. Eržen 8 K, č. g. kaplan Fr. Krulc 5 K, g. Kokol 2 K, neimenovan 40 K. Srčna zahvala vsem blagim darovateljem!

Na Dunaju se je ustanovilo po prizadevanju akademičnega društva »Danica« slov. kat. izobraževalno društvo »Straža«, ki bo skrbelo, da se v njem goji vera in narodnost. Že po novem letu bodo na Dunaju slovenske popoldanske službe božje. Pozdravljamo novo društvo!

Iz Murskega polja. Bralno društvo na Cvenu je dne 29. nov. uprizorilo po diletantih igro »Mlinar in njegova hči«, ki je nepričakovano dobro uspela. Temu se je tembolj čuditi, ker so bili igralci po večini novinci na odru. Na mnogostranske želje bode se ta igra ponavljala dne 13. decembra ob 5. uri zvečer v dvorani g. Kukoveca v Ljutomeru. Ker je ta igra po deželi malo znana, naj sledi tukaj v kratkem nje vsebina: Skopi mlinar Črnot noče dati svoje hčere Marice mlinarskemu hlapcu Janko-tu, temveč jo sili, naj vzame drugega fanta. Ta je poštenjak ter se odpove Marici, ko vidi, da ta ljubi Jankota. Odslej ima Marica slabo ži-

vljenje pri svojem očetu, ki ji zabrani vsako občevanje z Jankom. Ta niti ne sme piskati več na svojo piščalko, sicer bi morala Marica k hudobni teti v mesto. Ves obupan tava Janko okrog, dokler ne zve v krčmi od grobokopa Luka, da je na sveti večer o polnoči moči videti vse tiste, ki bodo prihodnje leto umrli, ker gredo v procesiji z mrliči v cerkev. Janko se uda pregrešni želji, hoteč zvedeti, ali umrje stari mlinar med letom ter gre na pokopališče. Tukaj res vidi v procesiji mlinarja, a tudi — svojo Marico. V največjem obupu plane s pokopališča ter naleti na — mlinarja, ki je hotel v družbi grobokopa Luka vzeti nekaj prsti iz novega groba kot zdravilo zoper sitno naduho. Mlinar smatra Janka svojim morilcem, ko se mu po tej zgodbi shujša zdravje. Marica še bolj trpi in pretrga vsako občevanje z Jankom, ker je sumila iz njegove govorice, da je tudi njo videl v mrtvaški procesiji. Janko se hoče po noči posloviti od Marice; pri tem pa naleti na vrtu mlinarja, ki hoče zagrebsti svoj denar. V preveliki razburjenosti se zgrudi mlinar in umrje. Prihitevša Marica imenuje Janka morilca. Janko odide v tujino, ko pa zve, da je Marica na smrtni postelji, vrne se domov, želeč se spraviti z njo. Na prigovarjanje župnikovo ga pokliče k sebi ter v njegovi navzočnosti in ob piskanju nji najljubše pesmice: »O kam Gospod gre tvoja pot?«, mirno zaspi v Gospodu.

Iz drugih krajev.

V Pulju so dne 8. t. mes. spustili v morje med gromenjem topov in sviranjem godbe še nedodelano največjo avstrijsko vojno ladijo »St. Georg«.

Prorokovanje za leto 1904. Angleški prerok Oldekovre je že zopet izpregovoril in nam povedal, kaj se bo vse v l. 1904. važnega zgodilo. V mesecu januarju bo vsprejeta postava, s katero bo prepovedano kaditi dečkom do neke starosti. Ta mesec bo umrl tudi neki škof, jako radodaren in usmiljenega srca. Med Francosko in Italijo se bodo razmere ohladile. V Indiji se pa bodo godile strašne reči. V mesecu februarju bodo razni atentati vznemirili Evropo. Radi velike megle se bode potopila velikanška ladija v atlantskem oceanu. V mesecu marcu bodo slavili avtomobili svojo popolno zmago nad konji. Na Angleškem in v Italiji bodo nastali notranji nemiri. V tretjem četrtletju bodo iznašli gotovo zdravilo proti raku. Na Nemškem bodo pa veliki štrajki. Na Angleškem se bodo puntali vojaki. Zrakoplovje bode jako napredovalo. V juliju bodo znašli zdravilo proti naduhi ali astmi. V avgustu bodo izvršili anarhisti neki atentat. V septembru bodo nastali v deželi Honolulu nemiri.

Slabe posledice branja slabih knjig. V Leicesteru na Angleškem je slišal eden korarjev med korarsko mašo v zakristiji ropot. Tja prišedši, zapazi dva dečka, ki sta hitela prazniti žepe korarjev. Dočim mu je eden njih zbežal, posrečilo se mu je drugega vjeti in prepeljati na policijo. Ker se je 16 letni deček branil povedati svoje ime, zapovedal je policijski načelnik enemu stražniku, naj mu preišče žepe. Ko se je ta približal dečku, potegnil je ta samokres in vstrelil na njega. To zmešnjavo porabivši, vstrelil je tudi na načelnika, toda ga ni zadel. Pri zločincu so našli vse priprave za vlom. Deček je sin imenitnih starišev. To njegovo vedenje je posledica branja slabih romanov. Deček se bode moral zagovarjati radi tatvine in poskušenege umora dveh državnih uradnikov.

Mati, ki hoče v blaznosti pojesti lastnega otroka. Neka Hortenzija Estival v Marzilji na Francoskem, ki je pred kratkim časom povila dete, je te dni zblaznela. V blaznosti je vzela dete, šla z njim v vrt in je začela tam griziti. Obgrizla je je po obrazu in na rokah ter požirala mesene koščke. Ko so prišli k nji domači ljudje, so ji dete odvzeli, ki je pa kmalu potem umrlo. Nesrečnico so odpravili v norišnico.

Gospodarske drobtinice.**Poučno potovanje o živinoreji in kmetijstvu po Štajerskem.**

(Dalje.)

Polni navdušenja za zboljšanje našega kmetijstva zahvalimo se gospodu oskrbniku za njegovo prijaznost, da smo si smeli vse tako prosto ogledati, on pa nas je še pridržal ter nas prav prijateljsko in obilno pogostil, nas pustil zopet do kolodvora v Ptuj peljati ter nas je tudi sam zopet spremljal. Bog ga ohrani v prospeh kmetijstva še mnogo let.

Še tisti večer, to je dne 28. oktobra, smo se peljali iz Ptuja mimo Maribora v Lipnico. Takoj iz kolodvora smo jo mahnili zopet, da si še pred nočjo ogledamo deželno viničarsko šolo. Tam smo videli zopet mnogo zanimivosti. Gospod Jelovšek nas je posebno opozoril na pravilno urejeno gnojlišče. Gnojlišče ima spodaj cementno jamo za gnojnico, ki ima lesen pokrov. Nad tem pokrovom je zopet v cementni ograji gnoj, ki se vedno lepo stlači in z gipsom ali zemljo pokrije. V gnojnico je postavljena brizgalnica, in če je gnoj suh, se lahko zmoči. Ker pa je gnojlišče na bregu, je iz gnojniščne jame napeljana tudi stranska cev s pipo, ter se lahko spodaj pod bregom gnojnica nataka in odvaža. Na južni strani pa je gnojlišče obsejano z ameriško trto, ki se kakor streha razpenja nad gnojliščem ter je vse poletje obsenčuje. Ravno tako je z brajdo obsenčeno tudi korito, kjer živino napajajo. Opomnilo se nas je tukaj, naj bi se živina povsod čez vse leto le zunaj napajala, ker to je v posebno ugodnost in zdravje živini.

Ogledali smo si tukaj drevesne in trtne nasade in so nas posebno zanimali poskusni nasadi ameriških trt. Slednjič smo si

ogledali še vinske preše in klet, kjer je novo vino s kipelnimi vehami glasno ščebetalo. Sodi so v kleti na železnih šinah, tla so cementna in popolnoma čista. Za sodi je kanal, ki vodi v globino v kotu. Če bi se torej vino po nesreči razlilo, steče po kanalu v globino, kjer se lahko zopet pozajame. Nikjer pa naj bi ne pustili mladega vina kipeti ali kisati brez kipelnih veh. Ker s prostim kipenjem vino zgubi mnogo svojih najboljših snovi. Kakšna je kipelna voha, mislim, da že vsakdo ve, zato je ne bom tukaj opisoval. Predno pa smo šli dalje, smo okusili dobroto letošnjega vina ter ga založili s koscem domačega kruha.

Zdaj pa »Bratci veseli vsi, tralalala« tukaj bi morali biti z nami v kleti gradu »Seggau«, ki je last graškega škofa, kjer smo se iz viničarske šole vračaje oglasili na povabilo tamošnjega oskrbnika. Klet je od južne strani popolno pod zemljo, na severno stran pa je odprta. Klet ima zračnice, da je zrak v kleti popolnoma čist. Ta klet je 75 metrov dolga, 12 metrov široka in 10 metrov visoka. Takrat je bilo v kleti 280 polovnjakov ali približno 800 hl vina prav izborne kakovosti. Pokušali smo ga in skoro postali prav židane volje.

(Dalje prihodnjič.)

Poslano.

Iz Trsta. »Slov. Gospodar« je priobčil dne 17. septembra t. l., kakor sem jaz pozneje izvedel, žalostno novico iz Gor. Ivanje pri Negovi, da se je tam usmrtila Franca Lubec iz Trsta. Ker ljudje mnogo čenčijo

o vzroku tega prežalostnega samomora, tako mi zapoveduje vest in čast, razjasniti v »Slov. Gosp.« to stvar. Na podlagi lista, katerega je moja žena neposredno pred smrtjo pisala, je samomor zakrivilo dejstvo, da je njen brat, trgovec I. K. v Radgoni, z neverjetno naglostjo po smrti očeta pričel razprodajati posestvo in domovino v Očeslavcih, katerega niso stariši njej samo obljubovali več let, temveč je bila to njih resna volja, da prevzame njih hči Franca posestvo. Zato je rajna na željo starišev hodila celih 14 let iz Trsta v Očeslavce vsako poletje delati pomagat. Vest, da je prišla ob svojo domačijo, za katero je ona veliko darovala, jo je potem, ko je ozdravila, spravila v obup in ji je zadnji trenotek od prevelike žalosti zmešalo celo pamet. Za potrditev tega je neštivilno prič. Rojaki! ne sodite rajne pobožne in izvrstne žene, s katero sem jaz 15 let v najlepši složnosti živel, prehudo! Ona je nedolžna! — Nepopisljivo žaljuoč soprog pokojne z dvema nedolžnima fantičema I. Lubec.

Zahvala.

Za nagrobni spomenik č. g. Iv. Trampušu, bivšemu župniku pri Sv. Bolfanki na Kogu so nadalje blagodušno darovali sledeči p. n. gg.: Ivan Karba iz Nunčice na Češkem 2 K. Matej Štrakl, župnik pri Sv. Petru niže Marib. 2 K, Ernest Slanc, nadučit. pri Sv. Bolfanki na Kogu 3 K, Anton Puklavac, pristav v Gradcu 10 K. Fr. Zabavnik, obč. predstojnik pri Sv. Bolfanki na Kogu 5 K. Nad temi velikodušnimi prispevki izreka podpisani tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo. Daj Bog povrni tisočkrat! Dosedaj je prejel za ta spomenik, ki stane 160 K, skupaj 32 K. — Peter Pavlin, nečak.

Loterijske številke

Gradec 5. decembra: 3, 36, 87, 77, 20.
Dunaj 5. decembra: 26, 73, 32, 42, 75.

Listnica uredništva. Dopisniku iz Hlaponc: Dopis preveč oseben, deloma tudi nerazumljiv. — Dopisniku od Sv. Jakoba v Slov. gor.: Je preveč nevarno. Oprostite, pozdrav! — Sv. Jurij ob juž. ž.: Hvala, prihodnjič! Sv. Ilj v Sl. g.: O Saduju prihod.!

Društvena naznanila.

Dne 13. decem. »Bral. in pev. društva v Šmartnu v Rožni dolini« ljudski shod in občni zbor.
» » » »Gosp. bral. društva v Kozjem« občno zborovanje v čitalniških prostorih
Začetek po večernicah.

Vsaka beseda
stane 2 v.Najmanjša
objava 45 v.**MALA OZNANILA**

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 v.Večkr. objava
po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnishvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Pokrit voz proda zaradi pomanjkanja prostora Anton Schwarz, Šillerjeva cesta št. 14 v Mariboru. 578 3-2

Na prodaj je kmečko posestvo v Ivanjkovcih ob veliki cesti Ormož—Ljutomer. Ta kmetija meri 21 ha 225 □ klfr.; med temi jo njiv 4 ha 560 □ klfr., travnikov 5 ha 594 □ klfr. in sume 7 ha 516 □ klfr.; ostanek odpade na pašnike, sadonosnik in drugo. Južno-štajerska hranilnica ima na tem posestvu vknjiženih 2153 K; ostanek kupnine se izplačuje pod lahkimi pogoji; pri kupu je treba okoli 1500—2000 K gotovine. Kupci se naj oglašijo pri ormoški posojilnici (dr. J. Gersak). 588 3-2

V najem se da.

Učenca z dobrimi šolskimi spričevali in primerno izobrazbo sprejme takoj Ivan Lešnik, trgovec v Šmarju pri Jelšah. 595 3-1

Trgovina, kjer že več let obstoji dobro obiskana trgovina s špecerijskim in manufakturnim blagom, blizu farne cerkve na obljudenem kraju se da v najem. Sprejme se samo zavedni Slovenec. Ponudbe z natankim naslovom na upravnishvo! 607 3-1

V najem se išče.

Gostilno ali malo špecerijsko trgovino se želi vzeti v najem. Pisma naj se pošljejo na M. V. A. poste rest. Hoče. 500 3-2

Proste službe.

Kovaškega učenca sprejme Gross v Mariboru, Färbergasse št. 5. Oglasiti se je ustmeno ali pismeno. 599 2-1

Izurjen orgljavec, 28 let star, oženjen, prosi za službo. Po razmerah sprejme tudi službo občin. tajnika kot postranski zaslužek. Nastopi lahko takoj ali pa pozneje. Ponudbe prosijo se poslati pod: »S. P. Vestnost«, glavna pošta v Ljubljani. 587 3-2

Prodajalnica s 3 sobami, 1 magacinom in gospodar. poslopljem, v nekem trgu spodnještajerskem, ob glavni cesti, tik farne cerkve, se odda v najem. Tam se tudi lahko otvori gostilna. Kje, pove upravnishvo. 591 2-2

Vpokojen učitelj bi rad sprejel službo orgljarja. Vpraša se pri upravnishvu lista. 581 3-2

Dečka, čvrste postave in lepega vedenja, ki je vsaj trirazredno šolo z dobrim vspehom dovršil, sprejme v trgovsko učenje trgovina z mešanim blagom Ivan Remšak v Novišti pri Gornjemgradu. 584 3-2

Oženjeni viničar z več delavskimi močmi, pošten in zanesljiv ter popolnoma več novega trtnarstva, za novonastajeni vinograd v Vinarjah se išče. Nastop službe 1. februarja 1904. Ponudbe sprejema do 1. januarja 1904 oskrbnishvo kneza Hugo Windisch Grätz v Konjicah. 602 3-1

Pekovskega učenca sprejme takoj pekarija Veršec, Maribor, Spod. Radvanjska cesta. 601 1-1

Razno.

Enoletnega otroka, deklico, ki že hodi, odda milosrčnim ljudem, ki bi jo vzeli za svojo, Marija Škerget pri gosp. Wiedeman, kleparju v Mariboru, glavni trg št. 11. 505 3-1

Deklice, ki se bodo učile kuhati in šivati, sprejme na hrano in stanovanje Luiza Sivka, uradniška vdova v Mariboru, stolni trg št. 2. 594 3-1

Zahvala.

610 1-1

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljenega sina, brata in svaka gospoda

Franc-a Monettij-a
bogoslavca I. letnika,

kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo predragega nam pokojnika k zadnjemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa preč. duhovščini, vlč. g. kanoniku dr. Mateku za vodstvo pogreba in za pretresljiv nagrobni govor, veleč. g. župniku puščavskemu za obiske in tolažbo ob času boleznij, vlč. g. župniku Moravec u od Sv. Lovrenca, gg. bogoslavcem, kolegom rajncega, in končno blagorodni obitelji Pergaverjevi svojo najsrčnejšo in najiskrenejšo zahvalo.

Pri Dev. Mar. v Puščavi, dne 5. grudna 1903.

Žaljuoča rodbina Monetti-jeva.**Vizitnice**

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Nova trgovina!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da otvorim dne 7. decembra 1903

v Celju, Graška cesta št. 43
(pri gostilni »Stadt Graz«)**trgovino z raznovrstnim žganjem in likerji na debelo in drobno.**

Vsakega odjemalca zagotavljam, da se bom potrudil postreči najboljšo, točno in po jako ceni. Za obilna naročila se priporoča

Robert Diehl,

trgovec. 608 2-1

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledeniskem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

●●●● Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. ●●●●

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Anton Hermetter,

trgovina s špecerijo in deželnimi pridelki

„pri belem zajcu“ 572 8-4
v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 9.

Čast mi je slav. občinstvu v Mariboru in okolici naznaniti, da sem svojo trgovino oskrbel s samo svežim in najboljšim špecerijskim blagom, katero priporočam: najboljšo moko za kruh iz prvih ogrskih paromlinov, domačo svinjsko mast in zaseko, najboljše sveže rozine, cibebe, suho grozdje in pravo domačo strd kakor tudi vsakovrstno južno sadje po najnižjih cenah. — Razven tega bom imel v zalogi vsakovrstne deželne pridelke ter istočasno opozarjam gospodinje, da kupujem vse deželne pridelke po najvišjih cenah. — Cenj. in obilnim naročbam se priporoča z odličnim spoštovanjem

Anton Hermetter, trgovina „pri belenu zajcu“.

Ravnokar je izšla

Družinska pratika

za leto 1904.

„Družinska pratika“ za leto 1904

s krasno barveno sliko: Sveta družina na ovitku, ● je najlepša izmed vseh slovenskih pratik. ● Nje vsebina je zelo zanimiva in raznovrstna ter ima mnogo ličnih slik. — Cena posamnim komatom 24 vinarjev. Odjemalci na debelo dobe jo mnogo ceneje pri naslednjih trdkah v Ljubljani: 546 3 Auer-Korenčan, J. Kordik, A. Krisper, H. Ničman in V. Petričič Dobiva se in zahteva naj se v vseh trgovinah na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem, v Istri in na Goriškem.

Javna zahvala.

C. kr. priv. avstrijska zavarovalna družba na Dunaju „DUNAV“ izplačala mi je prostovoljno celi zavarovani znesek po požaru, kateri mi je upepelil gospodarsko poslopje z vsemi poljskimi pridelki, čeravno sem z plačilom letne premije že za več mesecev izostala.

Z ozirom na to dejstvo je najcenejša, priljubljena zavarovalna „DUNAV“ vsega priporočila vredna.

Rečica, dne 22 nov. 1903.

Marija Petrin

604 1-1 h. št. 9.

Matija Puncer, Anton Unout, pričl.

Amerika.

Odhod iz Havre vsako soboto.

Vozni listki od francoske družbe.

Dobra in hitra vožnja, izvrstna hrana z vinom in likerjem. — Natančnejša pojasnila zahtevam in franko pod naslovom: Französische Linie, Wien IV., Weyringergasse 8. 549 10-5

Cena vžigalio: 11

1 orig. zaboje s 500 zav.
vitki (normal) K 48.—
franko Ljubljana 2% popusta

1 orig. zaboje s 500 zav.
(Flaming) K 52.—
franko Ljubljana 2% popusta

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zalogā pri Jv. Perdau v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
sov prid družbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI.

iv. Perdau, Ljubljana

DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo kotlov za kuhanje žganja, kotlov za perilo in peronospera brizgalnice.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in poceni. 265 28

— Slovenska tvrdka! —

Alojzij Horvat

kamnoseški mojster

✕ v Račjem pri Mariboru

— priporoča — 22 12-11

nagrobne spomenike

razne velikosti po najnižjih cenah.

Jožef Brandl,

izdelovatelj orgelj

v Mariboru

se priporoča veleč. duhovščini v izdelovanje cerkvenih orgelj vsake velikosti po najnovejšem pnevmatičnem sistemu z lepimi, milodonečimi glasovi. Za orglje se jamči več let.

Prevzemam tudi predelavanje, poprave in uglaševanje orgelj.

Ocene že izvršenih del kakor tudi proračuni so brezplačno na razpolago. 33 12-31

Božične in novoletne

voščilne razglednice

lično in fino izdelane

prodaja

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Karol Kociančič

268 10

kamnoseški mojster v Mariboru

Schillerstrasse 25

se priporoča v izvrševanje vseh cerkvenih del, grobov, nagrobnih kamnov in stavbinskih del, podob in ornamentalno-kiparskih del, kakor tudi popravila na istih. — Vzorci in proračuni.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

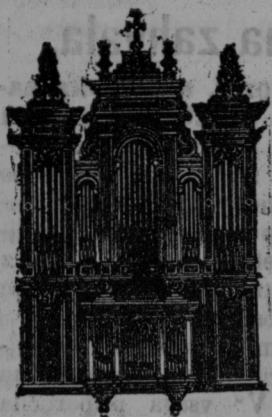
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Izdelovatelj orgel
Ivan Milavec

(Goršičev učenec)

Ljubljana Cerkvene ulice Ljubljana
se priporoča najuljudneje preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v strokovno dovršeno izdelovanje

novih cerkvenih orgel

po najnovejših, zanesljivih in izkušenih sestavih.

Vsakovrstna popravila in predelovanja izvršuje z naj-
zanesljivejšo natančnostjo po najnižjih cenah.

585 6-3 **Svoji k svojim!**

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran)
alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov
priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživlja-
joče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po
udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu
(reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena ste-
klenica 1.20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekon-
valescentnim, bolnim na že-
lodu in oslabelem na krvi. Steklenica 1.50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. se
pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj.
V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju
pri Martinu Šuster. 526 52-9

**Najboljše gnojilo
za travnike je**

Tomazeva

žlindra

**Kupujte isto v narodni trgovini z
železnino „Mercur“**

603 2-1

Peter Majdič

Celje Graška ul. 12. Celje

Navod za uporabo zastonj!

Bogata zaloga poljedelskih strojev, slamoreznic itd.

Na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 „Grand prix“

Svetovnoznani ruski karavanski čaj

brata

K & C Popoff v Moskvi.

Zalagatelj več evropskih dvorov.

Najfinejša marka.

Dobi se v originalnih zavitkih v vseh boljših
trgovinah. 556 10-6

Nova trgovina v Polzeli.
P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem v lastni
hiši otvoril

trgovino z mešanim blagom.

Založen s svežim, vsakovrstnim blagom, zamorem vsem željam p. n.
občinstva po najnižji ceni ustreči.

Kupujem tudi vse poljske pridelke po dnevni ceni.
K mnogobrojnemu obisku svoje trgovine pri-
poročujoč se zagotavljam točno in vestno postrežbo ter bilježim z vsem
spoštovanjem

606 3-1

Josip Cizel.

Ana Leskovar

šivilja v Mariboru

Tappeinerplatz št. 6, I. nadstr.

se priporoča v izdelovanje najmodernejših
kakor tudi najpriprostejših 586 3-3

oblek

pri točni postrežbi in nizki ceni.

Suhe gobe, predivo, že-
lod, orehe, vsakovrsten
fižol, vsakovrstno žito,
suho in sveže sadje,
sploh vse dež. pridelke

kupi
Anton Kolenc

674 8-4 v Celju.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 13 " "
teran " 14 " "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%.
537 Vzorca se pošljejo zastonj. 6

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike
s podobami itd. izvršene v **kamnotisku**.
Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

sprejema hranilne vloge vsak delavnik
od 8. do 12. ure dopoldne in jih obre-
stuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene
obresti vsakega pol leta h kapitalu. Ren-
tni davek od vložnih obresti plačuje hran-
ilnica sama, ne da bi ga zaračunila
vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega
rezervnega zaklada mestna občina ljub-
ljanska z vsem svojem premoženjem in
vso svojo davčno močjo. Da je varnost
vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo
v to hranilnico tudi sodišča denar mlado-
letnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog 17 milijonov K. Rezervni zaklad nad 400.000 K.

**Mestna
hranilnica ljubljanska**

320 18

na Mestnem trgu

z raven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po
pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4% na
leto. Z obrestmi ared pa plača vsak dolž-
nik toliko na kapital, da znašajo obresti
in to odplačilo ravno 5% izposojenega
kapitala. Na ta način se ves dolg poplača
v 92 in pol leta. Ako pa želi dožnik po-
plačati dolg z vsemi obrestmi vred na
primer v 33 letih, tedaj mora plačevati
na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vred-
nostne papirje in sicer po 4 1/2% do 5%.